

ECE GÜNER

**GÜÇLENDİRİLMİŞ
PARLAMENTER
SİSTEM**

DEMOKRASİ FIRSATI

YOL HARİTASI

YAPISAL REFORMLAR

—
Araştırma
İnceleme
—

Ece Güner, 1969, Ankara doğumlu. Fransa'da büyüdü. 1992'de, Fransa'nın en iyi hukuk fakültesi sayılan Faculté de Droit et de Sciences Economiques de Paris, Sorbonne (yeni adıyla, Paris II, Pantheon-Assas) üniversitesinden en üst dereceyle mezun oldu. 29 yıldır uluslararası yatırımlar, basın ve ifade özgürlüğü ve kadın hakları konularında aktif bir hukukçu. Ayrıca, uzun yıllardır anayasa konularında çalışıyor. 2017'de, "başkanlık" referandumu öncesi, tabloları, yazıları ve *Çare Başkanlık mı?* adlı kitabıyla, teklif edilen anayasa değişiklikleri hakkında toplumu önerilen sisteme karşı çıktı. 2018'de *Ülkem İçin Çare*, Haziran 2021'de *Başarabiliriz: Demokratik Bir Anayasa Önerisi*, Mart 2022'de *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem: Demokrasi Fırsatı* kitaplarını yayınladı. Ece Güner, ana dil seviyesinde Fransızca ve İngilizce, orta seviyede Almanca biliyor.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTABI

Başarabiliriz

GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM

Demokrasi Fırsatı

Yazan: Ece Güner

Editör: Sevim Erdoğan

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ő.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Mart 2022

3. baskı / Temmuz 2022 / ISBN 978-625-8090-90-1

Her 2000 adet bir baskı olarak kabul edilmektedir.

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Taylan Polat

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnŐ. San. Tic. A.Ő.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 446 05 99

Sertifika no: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ő.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 ŞiŐli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem

Demokrasi Fırsatı

Ece Güner

Sevgili oğlum, hayatımın güneşı,
Can'a...

İçindekiler

Önsöz	11
Özel teşekkürlerim	21

I. Kısım / Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ülkemize iyi gelmedi...23

Temel anayasal sistemler	24
1. Parlamenter sistem	24
2. Başkanlık sistemi	26
3. Yarı-başkanlık sistemi	29
4. “Tek kişi sistemi”	31
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Demokratik olmayan bir başkanlık sistemidir	33
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin ülkemize etkileri	36
1. Fakirleşik	36
2. Temel hak ve özgürlüklerde geriledik	38
3. TBMM adeta “sembolik” bir konuma geriledi	39
4. Kutuplaşma arttı	39
5. Ülkemizin kurumsal yapısı zayıfladı	40
6. Öngörülebilirlik yok oldu	40
7. Koalisyon/ittifaklar dönemi açıldı	41
8. Kuralsızlık dönemi	41
Demokrasi fırsatını yakalamalıyız: Birinci sınıf bir demokrasi inşa etmeliyiz	42

II. Kısım / Geçiş ve onarım dönemi..... 45

Temel çerçeve	46
Cumhurbaşkanının süreçteki kritik rolü	48
İlk 100 gün: Somut adımlar	50
1. Devlet ve ekonomi yönetiminde onarım	50
2. Anayasa komisyonu ve temel çerçeve	54
3. Toplumsal birlik beraberliğin onarımı	55
4. Siyasetin demokratikleşmesi	56
5. Uluslararası yumuşak gücümüzün onarımı	56
6. Temel hak ve özgürlüklerin onarımı: Derhal!	57
7. Hukuk devletine dönüş: Yargıda onarım	58
8. İsraf ve yolsuzluklara son: En acil iş!	59
Süreler ve alternatifler	64

III. Kısım / Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem	67
Genel çerçeve	68
Birinci “temel taş”: Güçlü ve etkin bir parlamento	70
1. Hükümeti belirleme hakkı	70
2. Bütçe hakkı	72
3. Kanun yapımı	74
4. Hükümeti denetleme hakkı	76
5. TBMM Başkanlığının önemi	78
6. Milletvekilleri güçlü olmalı: İfade özgürlüğü	78
7. Milletvekilleri güçlü olmalı: Parti içi demokrasi, Siyasi Partiler Kanunu reformu	82
8. Adil seçim sistemi: Seçim yasaları reformu	87
9. Meclis, devletin kurumsal yapısını korumalı	91
İkinci “temel taş”: Güçlü ve istikrarlı yürütme	92
1. İstikrarın sağlanması	92
Kurucu/yapıcı güvensizlik oyu	93
2. Cumhurbaşkanı makamı: Bir istikrar unsuru olarak tasarlanmalı	93
Tarafsız ve partisiz bir Cumhurbaşkanı	94
Cumhurbaşkanı yetkileri	95
Cumhurbaşkanının seçim usulü	99
Cumhurbaşkanının sorumluluğu ve azli	100
3. Bakanlar kurulu: Kolektif aklın geri dönüşü	100
4. Demokrasinin teminatı: Yürütmede katı süre ve dönem kısıtlaması... ..	101
5. Koalisyon konusu	105
Üçüncü “temel taş”: Bağımsız ve güvenilir yargı	108
1. Reformun kalbi: Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) yapısı	109
2. Anayasa Mahkemesi	111
3. Yargıtay, Danıştay, Sayıştay	113
4. Kaliteli yargı için: Mesleğe giriş reformu	113
5. Meslekte ilerleme, sorumluluk, disiplin	114
6. Savunma	115
7. Bazı suçlarda “cezasızlık ortamı” var	115
Dördüncü “temel taş”: Güçlü temel hak ve özgürlükler	116
1. Temel hak ve özgürlüklerin önemi	116
2. Ülkemizde durum	117
3. Yapılması gereken reformlar	119
1. Güçler ayrılığını tesis eden bir Anayasa	119
2. Siyasi otoriteden bağımsız bir yargı	119
3. Anayasamızda ve yasalarımızda yapılması gereken spesifik iyileştirmeler	120
4. Din vicdan özgürlüğü ve laiklik: Laiklik, özgürlüklerin teminatıdır	121

5. OHAL sistemi değiştirilmeli.....	126
6. Kalcı bir demokrasi için: Güçlü ve özgür sivil toplum, medya ve sosyal medya.....	127
Beşinci “temel taş”: Güçlü kurumsal yapı-kamu yönetimi.....	131
1. Bağımsız ve kaliteli kurumlar	131
Güçlü kurumsal yapının önemi	131
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, kurumsal yapıyı yok etti ..	132
TCMB örneği	133
Gerekli reform.....	133
2. Güçlü ve özgür akademi.....	135
Rektörlerin seçimi	135
YÖK tasfiye edilmeli	136
3. Ekonomik ve sosyal konsey	136
4. Yerel yönetimler	137
Yerel yönetimlerin en önemli yetkileri yok edildi.....	137
Gerekli reform.....	139
Altıncı “temel taş”: Yolsuzlukla mücadele.....	142
Yolsuzluk demokrasinin en büyük düşmanıdır	142
Gerekli reform	142
Temiz siyaset	145

IV. Kısım / Yapısal reformlar..... 147

1. Çağdaş bir anayasa.....	148
2. Doğru vizyonun belirlenmesi	149
3. Ekonomik dönüşüm: Üretimde yapısal reform	153
Yatırım hamlesi: Yüksek katma değerli yatırımlar	153
Yatırım ortamının iyileştirilmesi	155
Üretimde dönüşüm: Endüstri 4.0	156
4. Dünyada saygın ve söz sahibi bir Türkiye	160
Cihanda sulh	160
Avrupa	161
Yol haritası	164
5. Gerçek bir çevre politikası şart	167
6. Tarımda bağımsızlık hedefi	171
7. Çağdaş bir Türkiye için: Kadın hakları	174
Kadınların yaşam hakkı: Kadına şiddete karşı mücadele planı.....	174
Güçlü kadın güçlü Türkiye.....	178
Atatürk’ün ve Cumhuriyetimizin değerli vizyonu	179
8. Sosyal devlet	181

V. Kısım / Kürt konusu..... 183

Önsöz

Demokrasi fırsatını kaçırmamalıyız!

Ülkemizin önüne bir demokrasi fırsatı çıkacaktır. Bu fırsatın çıkmasını sağlamak ve çıktığında da yakalamak için *hepimize* görev düşüyor. Demokrasiyi ne anayasalar, ne yasalar, ne uluslararası sözleşmeler tam koruyabilir. Demokrasiyi sadece ve sadece *halk* koruyabilir, ona sahip çıkarak.

Bu fırsatı yakalamaz isek, korkarım ki ülkemiz uzun bir süre için *demokrasiden kalıcı şekilde çıkacaktır*. Hepimiz bunu içten içe hissetsek de bu satır tekrar ve tekrar okumanızı ve gerçekten yüzleşmenizi istiyorum. Bunun *sonuçlarıyla da yüzleşmenizi* istiyorum: Milletimiz biraz daha yoksullaşacak, güzel yaşamak, umut etmek yerine “hayatta kalmakla” uğraşacaktır. Mutlu, özgür ve huzurlu hissetmeyeceğiz, çağdaş dünyadan daha fazla kopacağız, içimize kapanacağız ve bu kadar potansiyeli olan bir ülkenin bu duruma düşmesinden dolayı her gün kahrolacağız. Demokrasi bir kere *tamamen elden çıktığında*, geri kazanılması bazen 50-60 yıl sürebiliyor. Geri kazanmak o kadar zor ki. Etrafımız bunun örnekleriyle dolu. Özetle, bugün derin aksaklıklarla var olan son demokrasi kırıntlarına sahip çıkmazsak, önümüze çıkacak demokrasi fırsatını yakalamazsak; *çocuklarımız, hatta belki torunlarımız bir demokraside yaşamayın ne olduğunu asla bilmeyecekler*.

Demokrasinin değerini ilk defa tam anladık

Umutluyum, ülkemizde hep var olan “aksaklı” bir demokrasiden, kalıcı ve *“birinci sınıf bir demokrasi”* inşa etme fırsatı önü-

müze çıkacaktır. Son yıllarda, her siyasi görüşten insanımızı etkileyen, o kadar çok mağduriyet yaşandı ki, bugün ülkemizde belki de ilk defa demokrasinin değeri gerçekten anlaşıldı. Belki de ilk defa gerçekten *demokrasiyi kalıcı şekilde kaybetme* korkusunu yaşıyoruz. Bu demokrasi fırsatını yakalamak için *herkes gayret etmek zorunda, herkes sağduyulu, akılcı, ilkel ve biraz da cesur davranmak zorunda*. Demokrasi fırsatı önümüze çıktığında, kaçırmamalıyız. Bu sefer kalıcı, doğru, çağdaş ve kaliteli bir demokrasi inşa etmeliyiz. Çünkü biz bunu hak ediyoruz.

Her gün iyilik ve kötülük, sevgi ve nefret, cesaret ve korku, menfaat ve ilkeler arasında bir seçim yapmamız gerekir. Herkes ülkelerinin bu tür kritik dönemlerinde sergilediği duruştan tarih önünde sorumludur. İyiliğin ve doğrunun yanında cesaretle duruş sergilemek, çocuklarımıza bırakmaya değer yegâne mirastır.

Ekonomiyi, hukuk tedavi edecek

Bugün ülkemiz ağır bir kriz yaşıyor. Ekonomi, demokrasi, hukuk, adalet, temel hak ve özgürlükler, vicdan, değerler, devletin kurumsal yapısı, dış ilişkiler, toplumsal huzur... Hepsi ağır krizde. Kalıcı bir düzelmeye için *krizin sebeplerini doğru teşhis edip, doğru tedaviyi uygulamalıyız*.

Bugün Türkiye'nin en önemli ekonomistlerine, "Ekonomik krizden çıkmak için ne yapılmalı?" diye sorulduğunda, verdikleri cevapların çoğu hukukla ilgilidir; hukuk devleti, yargı reformu, demokratik anayasa, güçler ayrılığı, vb. Ekonomi ve hukuk doğrudan bağlantılıdır.

İşte bu kitabın amacı, halkımızı yoksulluktan kurtarmak için yapılması gereken temel reformların bir nevi "*el kitabı*" işlevini görmektir.

Her alanda yaşadığımız ağır krizin sebebi: "Tek kişi" sistemi

Krizi tedavi etmek için, önce krizin sebebini doğru teşhis etmek gerekir. Her alanda yaşadığımız derin krizin temel sebebi, "*Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*"dir.

Rakamlar doğruyu söyler: 2014'te *fiili olarak* (tüm güçlerin Cumhurbaşkanlığı makamında fiilen toplanmasıyla) 2017'de *resmi olarak* bu "sisteme" geçtik: 2013'te kişi başı gelirimiz 12.600 dolarken, bugün 9.000 dolar civarında... *Fakirleştik*. Üstelik bu rakam sadece bir ortalamadır; en kırılgan kesimler, işsizliğin ve enflasyonun etkisiyle, çok daha fazla fakirleşti.

Peki neden fakirleştik? Burada elbette esas sorun "başkanlık" sistemi değil. Esas sorun, *demokratik olmayan, güçler birliği yaratan, çağdaş demokrasilerde benzeri olmayan bir "başkanlık" sistemi* olmasıdır. Özetle, daha basit ve daha doğrudan yazarsak: Fakirleşmemizin ve tüm cephelerde (adalet, hak ve özgürlükler, kurumsal yapı vb.) yaşadığımız *ağır krizin sebebi, demokrasiden uzaklaşmamızdır*.

İlk kitabımda öngördüklerimin tümü (maalesef) gerçekleşti

28 yıllık avukatım. Meslek hayatımdan dolayı şu hususları biliyordum: Böyle bir anayasa kimseye ***güven vermez***. Güven zedelenince, yatırımlar kesilir, döviz getiren yatırımlar kesilince hem kronik cari açığın finansmanı zorlaşır hem işsizlik artar. Ayrıca böyle bir sistemle, devletin kurumsal yapısı ve Merkez Bankası, BDDK, SPK ve benzeri kurumların *bağımsızlığı* zedelenir; bağımsız ve rasyonel karar alma kabiliyetleri zayıflar. Tüm bu unsurlar ve genel güven zedelenmesi sonucu, TL'den uzaklaşmanın başlayacağı (paramızın değer yitireceği), kurdaki artışın enflasyon yaratacağı, halkımızın fakirleşeceği, öngörülebilirdi. *5 yıl önce, Şubat 2017 tarihli ilk kitabımda (Çare Başkanlık Mı?) sistemin ekonomide yaratacağı olumsuz etkilere özellikle vurgu yapmıştım*, bunun dışında, şu hususlarda da uyarmıştım:

i) Sistemin yapısal olarak güçler ayrılığını yok edeceğini, **ii)** Yeni atama sistemiyle (tek kişinin ataması, liyakat kriterlerinin iptal edilmesi ve kanuni süre güvencesi kalmaması), *Merkez Bankası başkanlığı* konusunda artık güvence kalmayacağını, kolayca değiştirileceğini, **iii)** *Rektörler* konusunda artık seçim olmadan en yakın kişilerin atanacağını, akademinin gerileyeceğini, **iv)** Ülkemizin artık bir günde bir kişi tarafından çıkarılan *Cum-*

hürbaşkanlığı Kararnameleri ile yönetileceğini, Meclis'in kendini geri plana çekeceğini, v) Hâkimler ve Savcılar Kurulu atama şekliyle, yargının siyasallaşacağını, temel hak ve özgürlüklerin gerileyeceğini, vi) Partili cumhurbaşkanı sisteminin milletimizi kutuplaştıracığını, vii) Sistemin farklı türden koalisyonlara, ittifaklara yol açacağını, vb.

Referandum dönemi, her platformda uyarmaya çalıştım, güçlü bir şekilde *“hayır” için mücadele ettim.*

Güçler ayrılığı, denge-denetim yoksa, “emniyet supabı” da yoktur

Tüm bunların üstüne, son zamanlarda, ekonominin temel kurallarıyla *“inatlaşarak”* kararlar alındı. Bunların sonucu, paramız iyice değer kaybetti ve şu anda dünyanın en yüksek enflasyonlarından birini yaşıyoruz. Tüm bunlar *nasıl mümkün oldu?* Örneğin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası gibi, bağımsız hareket etmesi gereken kurumların bağımsızlıklarını kaybetmeleri sonucunda mümkün oldu. Yine temel sebep; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve devletin kurumsal yapısını, liyakati ve tüm denge-denetim mekanizmalarını yok etmesidir. Tüm yetkilerin bir kişide toplandığı, yüzyılların geliştirdiği *“güçler ayrılığı” ilkesine aykırı bir Anayasamızın* her açıdan ülkemize ağır sonuçları olmuştur.

Şu anda temel sorunlar üzerinde çalışılmadığı için, güven onarılmadığı için; dünyada en yüksek faizlerden birini ödeyerek borçlanıyoruz, bir şekilde *“günü kurtarıyoruz”* ama *gelecek için sorunlar her gün büyüyor...*

Demokratik bir Anayasa reformu ancak seçimlerden sonra yapılır

Uzun süredir iktidarda bulunan otoriter iktidarlar, her zaman *iktidarlarının süresini uzatmak ve daha da güçlenmek* için anayasa reformu yapmıştır. Kimse *“Pollyannacılık”* oynamamalıdır. Şu an yapılacak bir anayasa reformu daha büyük sorunlara yol açar. Sebepi:

i) Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sorunun kendisidir. *“Revizyonla”* düzeltilemez. Sistemin temel yapısı ve felsefesi/

zihniyeti (“güçler birliği”), sorunun özü. Sistem *tamamen iptal edilmeden* yeterli bir düzelme yaşanmaz. **ii)** Anayasamızın halen var olan demokratik hükümleri dahi uygulanmıyor. Güçler birliği oluştuğunda, çok güçlü bir fiili güç merkezi oluştuğunda, artık yazılı kuralların önemi kalmıyor. *Kuralsızlık Dönemi* başlıyor. Bu yüzden sistemi değiştirmeden sadece bazı maddelerde iyileştirme yapmak sonuç vermez. **iii)** Hak ve özgürlükleri, hukuk devletini, “süslü/soyut maddeler” koruyamaz; güçler ayrılığı ve özellikle *siyasi otoriteden ve her türlü güç odağından bağımsız yargı korur*. **iv)** Dünyada otoriter iktidarlar her zaman iktidarlarının süresini uzatmak ve güçlenmek amacıyla Anayasa reformu yapmıştır. Örneğin, ülkemizdeki “Başkanlık” referandumu. Yakın tarihli bir örnek de *Rusya’dan: 2020 Anayasa referandumu*. Ambalajı güzel maddelerle halktan oy istendi, ancak esas amaç, başkanın dönemlerini sıfırlamak ve Anayasa Mahkemesi’ni zayıflatmaktı. Demokratik düzenin kalbinde iktidarların *katı süre kısıtlaması* vardır. Bu yüzden uzun süreli iktidarlar demokratik reform yapamıyor, “*meselenin tabiatına aykırı*”. **v)** Yanlış bir başkanlık sisteminden yanlış bir parlamenter sisteme de geçemeliyiz. *Yüzde 50+1 eşliğinden kurtulmak için* bir gün gelir iktidar dahi parlamenter sisteme dönüşü konuşmaya başlayabilir. Çünkü parlamenter sistemde önemli olan *Meclis’te sandalye çoğunluğuna* sahip olmaktır. Mevcut seçim sistemimiz ve yüksek barajla; *yüzde 1* civarı oy alacak 6-7 parti baraja takılırsa, birinci gelen parti, oyların yüzde 35-40’ı ile Meclis’te çoğunluğu (ve dolayısıyla iktidarı) elde edebilir. *AK Parti, 2002 seçimlerinde yüzde 34 oyla Meclis’te sandalyelerin yüzde 66’sını elde etmişti*.

Demokratik bir anayasa reformunu ancak gerçekten *demokrasiyi içselleştirmiş*, evrensel çağdaş demokrasi ilkelerini anlamış, *Cumhuriyetimizin temel ilkeleriyle barışık*, ülkemizi daha ileri taşımak isteyen bilgili ekipler yapabilir.

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemi savunan İttifak

“Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme” dönüşü savunan partilerin üzerinde çalıştığı ilkeler, ***doğru ilkelerdir***. (*Başarabiliriz* kitabımdaki öneriler ve bu kitaptaki önerilerle çelişen bir husus

yoktur: “*Aklın yolu birdir*”).) Bu yüzden, seçimlerden *sonra* doğru reformun yapılacağına *inancım tamdır*.

Bu partilerin çalışmaları ve ilkelerde anlaşmaları, demokrasi ve uzlaşma kültürümüze katkısından dolayı da ayrıca ülkemiz için *çok değerlidir*.

Şu soru sıkça gündeme geliyor: Bu İttifak, *anayasa tadili için gerekli 360 milletvekilini* elde edemezse ne olacak? Şundan emin olabilirsiniz: Mevcut iktidar partileri muhalefet olursa, anayasa reformu için *her gün* ısrar edeceklerdir. Mevcut Anayasa, muhalefete hiçbir hak tanımıyor. Bu yüzden en az 360 milletvekilinin desteği sağlanır...

“Başarabiliriz: Demokratik Bir Anayasa Önerisi” kitabında ayrıntılı reform önerilerim mevcuttur

Elinizdeki kitap, bazı bölümlerinde, Haziran 2021 tarihinde yine Doğan Kitap’ta yayımlanan *Başarabiliriz: Demokratik Bir Anayasa Önerisi* kitabımın “özetidir”. Bu kitapta çok kısa yazılan Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem için reform önerilerimin ayrıntıları ve gerekçeleri, mukayeseli hukuktan örnekleri, vb., *630 sayfa*lık, *Haziran 2021 tarihli kitabımda* mevcuttur. Ancak, elinizdeki kitap sadece bir “özet” de değildir. Bu kitapta, Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme geçiş için somut bir *yol haritası* önerisi de mevcuttur.

“Birinci sınıf” bir demokrasiyi hak ediyoruz: Anayasa ortak değerimiz olmalı

Bu satırları yazdığım günlerde, kapkaranlık bir tünelin içinde gibiyiz. Ancak bu kitap bir umutsuzluk kitabı değildir. Tam tersine, demokratik, zengin, huzurlu ve çağdaş bir Türkiye’nin var olabileceğine olan inançla yazılmıştır.

Millet olarak kendimize güvenmeliyiz. Bu millet Cumhuriyet için mücadele vermiş, bu millet Cumhuriyet’i kurmayı bilmiş ve yine bu millet (hele 21. yüzyılda!) Cumhuriyet’e ve demokrasiye sahip çıkmayı bilecektir.

Ülkemize “*birinci sınıf*” ve *kalıcı bir demokrasi* getirecek, demokratik bir anayasa yapabiliriz. Bu kitapta önerdiğim sistem,

çağdaş, demokratik, *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemdir*. Güçler ayrılığını ve denge-denetim sistemlerini etkin hale getiren, aynı zamanda istikrarı sağlayan, *çağdaş, çoğulcu, katılımcı* bir anayasa önerisidir. Birçok konuda yasalarda da öneriler içermektedir.

Yapılacak anayasa reformunu, milletimiz gururla sahiplenmeli, *çok geniş bir toplumsal mutabakatın ürünü* olmalıdır. Anayasamız, çağdaş bir yönetim sisteminin yanı sıra, ülkemiz için ortak vizyonumuzu yansıtmalı, temel ilkeler ve öncelikleri belirlemelidir. Örneğin; herkes için özgürlük, mutluluk, adalet hakkı, çağdaş demokratik Cumhuriyet ve hukuk devleti, laiklik, din, vicdan, ifade, toplanma özgürlüğü, kadın erkek eşitliği, çevre ve ekolojik mirası koruma sorumluluğu, sosyal devlet ve dayanışma, serbest ve özel girişimin desteklenmesi ilkeleri.

100. yıl: Cumhuriyetimizin kurucu vizyonuna sahip çıkmalıyız

Cumhuriyetimizin kurucu vizyonuna ve Atatürk'ün ülkemiz için vizyonuna gönülden bağlıyım, doğru buluyorum. Bu yüzden 100. yılda bu vizyondan “farklı bir vizyon” önermiyorum. Cumhuriyetimizin *temel ilkelerine* sahip çıkan ve çağın gelişmeleri ışığında ülkemizi daha da ileri taşıyan bir vizyon öneriyorum. Cumhuriyetimize; 100. yılında sahip çıkarak, onu ikinci yüzyılına taşımaktır amaç.

21. yüzyılı anlayan bir vizyon ve yapısal reformlar

Diğer tüm reformların başarısı için *önce* temel toplumsal mutabakat, anayasa, çağdaş ve demokratik olmalıdır. Ancak bu yeterli değildir. Bu temelin üzerinde, 21. yüzyılı anlayan, yakalayan bir vizyon inşa edilmelidir. Ekonomik dönüşüm, 4. Sanayi Devrimi ve yüksek teknoloji yatırım ve üretim hamlesi, AR-GE ve eğitim, daha güçlü temel hak ve özgürlükler, doğayı koruma (çevre politikası), kadın hakları, akılcı uluslararası ilişkiler, Avrupa Birliği hedefi, yolsuzlukla mücadele ve birçok konuda önerilerimi sundum. Yüzyılı yakalayacak bir vizyon çizebilir ve başarıyla uygulayabiliriz. Bu mümkündür! Bu kitap, bu hususlara da değiniyor.

Hukukçu Ece Güner, 2017 referandumundan önce Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne karşı toplumu ilk uyarılardan olmuştu. O dönem, tabloları, yazıları, ilk kitabı ve yalın anlatımıyla kitlelere ulaştı. *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem: Demokrasi Fırsatı* da yine sade ve yalın anlatımlı, yalnızca hukukçular için değil, herkes için yazılmış bir kitap.

Ülkemiz; ekonomi, demokrasi, adalet, devletin kurumsal yapısı gibi pek çok alanda ağır krizde. Büyük bir

yoksullaşma yaşıyor. Bu kitap, bu ağır krizden çıkış için "çareyi" göstermeyi amaçlayan bir kitap.

- *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem somut olarak nedir?*
- *Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme geçiş yol haritası nasıl olabilir?*
- *Hukuk, ekonomiyi nasıl tedavi edecek?*
- *Anayasa reformunun üzerine inşa edilmesi gereken vizyon nedir?*

Bu kitap tüm bu soruları cevaplamayı hedefliyor. Bu kitap, somut, gerçekçi bir anayasa reformu önerisidir: *Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem önerisidir*. Bu kitap, aynı zamanda, 21. yüzyılı yakalamak için, Cumhuriyetimizin ilkeleriyle uyumlu bir vizyon ve kilit yapısal reform önerileri içermektedir.

Ece Güner'in önceki kitapları: "*Çare Başkanlık Mı?*" (Şubat 2017), "*Ülkem İçin Çare*" (Ocak 2018) ve "*Başarabiliriz: Demokratik Bir Anayasa Önerisi*" (Haziran 2021).

